

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

478. meddelelse. 13. marts 1952.

A. Forsøgsresultater.

Avlssteds- og stammeforsøg med lucerne 1947-1951.

a. Høslætforsøg.

I 418. meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur er offentliggjort resultater af forsøg med danske lucernestammer og orienterende forsøg med fransk Du Puits og frankisk lucerne. Disse orienterende forsøg er blevet fortsat, og efter fremkomsten af endnu en række franske lucerneformer har forsøgene også omfattet disse, ligesom nogle danske, amerikanske og canadiske stammer har deltaget.

Forsøgene er gennemført på statens forsøgsstationer ved Aakirkeby, Lyngby, Tystofte og Aarslev. Der er foretaget udlæg i 4 år: 1946, 1947, 1948 og 1949, og de 3 første udlæg har ligget til udbyttebestemmelse i 3 år, medens det sidste udlæg indgår i opgørelsen med resultaterne fra de forløbne 2 år. Der er i reglen høstet 3 slæt årlig. Ved Aakirkeby er enkelte forsøg mislykkede, og resultaterne af disse er ikke medtaget i opgørelsen.

De franske former: Du Puits, der er tiltrukket af Tourneur Frères, Coulommiers, Chartrainvilliers og W. 268, der begge stammer fra F. Desprez, Cappelle, samt Ile de France er alle indgået i forsøgene med prøver hidrørende fra indførte handelsfrøpartier. Ifølge det officielle franske register over lucerne er du Puits en anerkendt stamme, medens Chartrainvilliers og W. 268 betegnes som avlsstedsformer, der kun maa forhandles under typebetegnelsen Flamande. Ile de France er en betegnelse, der bruges for lucernefrø avlet i distriktet Ile de France, og navnet kan derfor dække over lucerne af vidt forskellige typer. Det har da også vist sig i Statsfrøkontrollens kontrolmarker, at de indførte partier af Ile de France har været meget forskelligartede, og det må antages, at prøverne, der har været anvendt til de 2 udlæg i forsøgene, hører til de bedste. Iøvrigt maa lucernefrø ikke mere forhandles i Frankrig under dette navn. Af canadisk Grimm lucerne og frankisk lucerne, der er en sydtysk lucerneform, er ligeledes anvendt prøver af handelsfrøpartier i forsøgene, medens de danske stammer: Dæhnfeldt, Tystofte og Øtofte 17 er fremgået som resultater af forædlingsarbejde på materiale af fransk oprindelse. Common Oklahoma, Grimm Nebraska, Ladak Montana og Ladak Ottawa er modtaget direkte fra U. S. A. og Canada.

I de 4 udlæg er indgået et vekslende antal prøver, og i bilaget er de opført efter det antal forsøg, hvori de har deltaget. Du Puits, der har været med i alle forsøgene, er i opgørelsen benyttet som måleprøve, og i omstående oversigt over resultaterne af forsøgene er samtlige prøver sat i forhold til denne.

	Forholdstal for				råprotein gensn.	pct. træstof af tørstof gensn.
	bælgplantetørstof					
	1. år	2. år	3. år	ialt		
Du Puits	100	100	100	100	100	33.4
Dæhnfeldt	97	100	101	99	100	32.9
Chartrainvilliers	99	99	99	99	99	33.1
Tystofte	96	99	99	98	98	33.3
Fransk W. 268	97	97	96	97	95	33.0
Øtofte 17 ¹⁾	96	97	—	97	96	32.9
Ile de France	95	96	92	94	92	33.3
Frankisk	90	92	93	92	95	32.0
Øtofte	85	89	88	88	86	—
Common Oklahoma	73	88	95	87	89	32.3
Grimm Nebraska	76	87	91	86	89	32.8
Grimm, canadisk	74	80	82	79	80	30.3
Ladak Montana	79	78	73	76	78	30.2
Ladak Ottawa ¹⁾	63	61	—	62	59	28.6

¹⁾ kun udbyttet af 1. og 2. brugsår 1950—51.

Du Puits har i gennemsnit af alle forsøg givet højest udbytte, men Dæhnfeldt, Chartrainvilliers, Tystofte, W. 268 og Øtofte 17 ligger kun 1—3 pct. lavere. Ile de France har givet 6 pct. og frankisk lucerne 8 pct. mindre end Du Puits, medens Øtofte og de amerikanske og canadiske former ligger betydeligt lavere.

De franske former: Du Puits, Chartrainvilliers og W. 268, samt de til forsøgene modtagne 2 prøver af Ile de France, og de til samme type hørende danske stammer: Dæhnfeldt, Tystofte og Øtofte 17 har alle til fælles, at de har høje og noget grove stængler med brede blade; de er tidligt i vækst om foråret, meget frodige og har hurtig genvækst efter slæt. De bør afhugges på et ret tidligt udviklingstrin, da afgrøden ellers hurtigt bliver for grov. Øtofestammen og de amerikanske og canadiske former er sildigere, svagere af vækst og har langsommere genvækst. Frankisk lucerne indtager nærmest en mellemstilling.

Ved Aarslev er der i alle forsøg 1948—51 udført bestemmelse af råprotein og 1950—51 tillige bestemmelse af træstof. Resultaterne af disse analyser er anført i tabellen til højre. Råproteinudbyttet er beregnet på udbyttetallene fra Aarslev som gennemsnit af alle 3 brugsår. På samme måde er træstofmængden beregnet, og den anførte træstofprocent er gennemsnit for alle slæt og brugsår.

Udbyttet af råprotein forholder sig omtrent som tørstofudbyttet.

Træstofindholdet er i formerne af fransk type og i frankisk lucerne højere end i Grimm, canadisk, medens de øvrige amerikanske og canadiske former viser noget varierende træstofindhold.

b. Frøavl af lucerne.

I tilslutning til høslætforsøgene er der ved Lyngby, Tystofte og Aarslev udført frøavlsforsøg med en del af de deltagende prøver.

Betingelserne for frøavl af lucerne var gode i 1947 og 1948, og der holdtes ret gode frøudbytter, medens udbyttet i 1949 og 1950 var betydeligt mindre, og i 1951 mislykkedes frøavl af lucerne helt.

I nedenstaaende oversigt er for Du Puits anført gennemsnitsudbyttet af samtlige forsøg, medens udbyttet af de øvrige er omregnet i forhold hertil.

	Antal forsøg	kg frø pr. ha
Du Puits.....	14	555
Øtofte 17.....	1	567
Dæhnfeldt.....	9	565
Fransk W. 268.....	4	555
Chartrainvilliers.....	6	547
Ile de France.....	4	547
Tystofte.....	5	536
Frankisk.....	9	502
Øtofte.....	5	477
Grimm, canadisk.....	8	396

De franske former og de danske stammer af fransk oprindelse har givet betydeligt større frøudbytte end canadisk Grimm og noget mere end Øtofte og frankisk lucerne.

Bilag findes på bagsiden.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plante- kultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plante kultur«.

Abonnementsprisen er 3 kr. om året, postpenge iberegnet.

Anmeldelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 20,000 eksemplarer.

Avlssteds- og stammeforsøg med lucerne 1947—1951.

	hkg bælplantetørstof pr. ha								hkg råprotein pr. ha årlig (Aarslev)	pct. træstof af tørstof gensn. (Aarslev)
	udbytte ialt i 3 brugsår				1. år	2. år	3. år	ialt		
	Aakirke- by	Lyngby	Tystofte	Aarslev						
antal forsøg	6	9	9	9	11	11	11	33	8	3
Du Puits	295	340	372	356	89.0	133.4	122.4	344.8	24.1	32.7
Frankisk	270	312	342	326	79.9	122.2	113.9	316.0	22.9	31.3
antal forsøg	3	8	8	8	10	10	7	27	8	5
Du Puits	288	370	362	356	105.7	128.1	120.9	354.7	22.9	33.4
Dæhnfeldt	296	367	359	353	102.8	127.8	122.1	352.7	22.9	32.9
Chartrainvilliers	288	359	361	356	104.5	126.7	119.2	350.4	22.6	33.1
Grimm, canadisk	244	301	282	271	78.4	103.1	98.7	280.2	18.4	30.3
antal forsøg	—	5	5	5	6	6	3	15	5	4
Du Puits	—	376	348	370	117.9	129.3	117.4	364.6	23.5	33.6
Tystofte	—	359	352	365	113.5	128.5	116.6	358.6	23.1	33.5
Fransk W. 268	—	358	343	357	114.0	126.0	112.3	352.3	22.3	33.4
Ile de France	—	348	337	348	112.5	123.6	108.0	344.1	21.7	33.5
antal forsøg	3	3	3	3	4	4	4	12	3	1
Du Puits	288	365	366	330	87.4	126.2	123.5	337.1	21.6	32.8
Common Oklahoma	246	306	320	298	63.7	111.2	117.1	292.0	19.3	32.3
Grimm Nebraska	247	303	310	296	66.3	110.2	112.5	289.0	19.3	32.2
Ladak Montana	242	266	275	248	68.8	98.4	90.5	257.7	16.9	30.2
antal forsøg	3	3	3	3	4	4	4	12	2	—
Du Puits	302	300	387	373	75.1	140.7	125.0	340.8	29.1	—
Øtofte	284	258	349	302	63.8	125.2	109.4	298.4	25.1	—
antal forsøg	—	2	2	2	3	3	—	6	2	2
Du Puits*)	—	259	241	255	126.2	125.2	—	251.4	22.6	34.6
Øtofte 17*)	—	247	240	242	121.5	121.3	—	242.8	21.8	34.1
Ladak Ottawa*)	—	167	173	129	79.2	76.8	—	156.0	13.3	29.6

*) kun udbyttet af 1. og 2. brugsår.